

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 8. Vtrùm Deus de facto per se solum immediatè, vel potiùs per speciem impressam concurrat ad producendam visionem beatificam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

actus externus potest esse naturalis, & necessarius, sed profus liber debet esse ratione sui. Deinde non potest non transcendere omnes obiecti formalitates, uti transcendit ipsius obiecti cognoscibilitas, à qua ducit originem. Quod etiam imperfectionem secum fert repugnantem Deo. Quia Deus secundum omnes sui formalitates nequit sine imperfectione esse immediate productivus ad extra. Ad id enim muneris solam habet omnipotentiam. Alioquin & cæteros effectus creatos valeret immediate producere per omnes suas formalitates: in quorum profectio productionibus non minor perfectio relucet, nec plus imperfectionis apparet, quam in productione visionis, si spectentur secundum se. Quod tamen sine absurdo dici non potest.

Propositio 2.

131 Deus titulo obiecti, nec mediâ specie à se productâ, impressaque intellectui creato haber vim ad producendam visionem beatificam.

Quoniam argumenta omnia, quæ probant, naturam divinam, personalitates, & alia attributa, præter omnipotentiam, vim non habere effectivam per se immediate visionis beatificæ titulo intelligibilitatis, quam per se habent, eodem; imo potiori iure probant, non habere vim effectivam per se immediate speciei impressæ causatiæ eiusdem visionis, ut satis, superque ex se notum est; & cuique applicanti illa præsentis propositioni patebit.

QVÆSTIO VIII.

Virum Deus de facto per se solum immediate, vel potius per speciem impressam concurrat ad producendam visionem beatificam.

132 **C**oncurrere per se immediate communissima Theologorum sententia est. Ita enim tenent, quotquot putant, speciem impressam Dei impossibilem esse, citati iam à nobis supra q. 6. n. 89. Ex alijs vero idem tenent Molina. 1. p. q. 12. art. 2. disp. 1. Valen. punc. 2. Fasol. dubit. 8. Arrubi. disp. 16. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 12. & disp. 30. Metaph. sec. 1. Salas 1. 2. tract. 2. disp. 5. sec. 2. n. 36. Herice 1. p. disp. 42. cap. 3. Becan. cap. 9. de visione q. 2. concl. 1. Arriag. 1. p. disp. 8. sec. 3. & 4. & apud eos alij plurimi. Non desunt tamen graves Doctores, qui tueantur, visionem beatificam de facto per speciem impressam fieri. Ita Egid. Lust. lib. 8. de Bear. 2. p. q. 3. Theodorus Smifing. de Deo vno tract. 2. disp. 6. q. 4. n. 69. Gaspar. Hurt. 1. p. tract. de Attrib. disp. 12. diff. 4. Oued. 1. 2. tract. 1. contr. 8. punc. 5. art. 3. Vazq. 1. p. disp. 43. cap. 7. Alarc. tract. 1. disp. 3. cap. 3. & ex antiquioribus alij, quos referunt Fasol. Herice, & Egidius, præter plures, qui, sententiam hanc probabilem esse, asseruerant.

Propositio 1.

Deus de facto non per se solum immediate, sed per speciem impressam concurrat ad producendam visionem beatificam. 133

Hæc propositio, suppositâ possibilitate speciei impressæ q. 6. stabilitâ, inde probatur primò. Quia mos exploratissimus est providentiæ divinæ, quæ ad extra producit etiam ultra naturam debitam, per causas secundas connaturales, quantum fieri potest, producere. Ob id enim ad actus supernaturales causandos non per se immediate, uti posset, sed per habitus infusos naturam eleuat: connaturalius enim fiunt actus fidei, spei, & charitatis à naturâ instructâ habitibus, quam à naturâ, & Deo supplete vicem talium habituum. Pariterque visio beatificæ à naturâ instructâ lumine gloriæ, ut fatentur omnes Theologi. Ergo, cum species impressa possibilis sit eidem connaturale principium visionis beatæ, prout ex doctrinâ in superioribus traditâ satis, superque constat, ab eâ utique de facto procedet ipsa visio.

Dices. Quando obiectum per se immediate in sui cognitionem potest influere, ipsi immediate debetur talis influxus, atque adeo connaturalius ab illo nascitur, quam ab specie impressâ: quæ ad supplendum dumtaxat obiecti defectum est suâ naturâ destinata. Ergo, cum Deus obiectum sit præsentissimum, ac potentissimum ad causandam per se ipsum visionem sui, ab eo utique immediate oriatur dicta visio connaturalius, quam ab specie impressâ; estò ponatur ea possibilis. Respondeo, antecedens huius dicti ut summum esse verum de obiectis, quæ in quantum obiecta concurrunt ad producendam sui cognitionem. Deus autem non in quantum obiectum, sed in quantum omnipotens est causativus visionis sui, ut q. 7. confecti. Quo pacto non est ei immediate debita, atque adeo nec connaturalis productio ipsius visionis; sicut neque aliorum effectuum, qui à causis secundis sunt oriundi. Ex quo patet, tantum abesse, quod visio sit oriunda immediate connaturalius à Deo, quam ab specie impressâ, ut potius ab specie sit oriunda connaturaliter; à Deo verò supplete vicem speciei supernaturaliter solum possit oriri.

Hinc sumitur secunda probatio propositionis. Nam, si Deus per se immediate non potest connaturaliter visionem beatam producere, sed solum mediâ specie impressâ, nequaquam aliter, quam per hanc, dicendus est illam de facto producere. Quemadmodum per habitum luminis gloriæ idcirco illam de facto producere asseritur; quia huiusmodi habitus principium connaturale visionis est; nec aliter, quam supernaturaliter, potest Deus eius vicem supplere. Porro Deum per se immediate principium connaturale visionis beatæ esse non posse, inde constat specialiter: quia visio beatificæ substantiæ Dei, & consequenter intellectui creato semel producto debita, & connaturalis esset; cui subinde sine miraculo negari non posset: supernaturalisque quoad substantiam non esset; imò neque materia idonea gratuita liberalitatis Dei. Absurda, quæ inferabamus supra q. 7. n. 125.

Tertiò. Non alio modo concurrat Deus ad visionem sui, quam concurrat ad visionem, quæ vnus 136

vnus Angelus videt alium: quia ad vtramque concurret solum vt causa prima vniuersalis, prout ex superius dictis liquidum est. Sed ad visionem, qua vnus Angelus videt alium, concurret mediâ specie impressâ, vt communis Theologorum sententia fert, estô aliâs per se immediatè possit concurrere supplendo vicem speciei. Ergo etiam ad visionem sui concurret mediâ specie impressâ.

337 **Quartò.** Ad producendam cognitionem cuiusvis alterius obiecti effectiue non influxiui titulo talis in ipsam cognitionem sui non est debitus intellectui creato, proindeque neque tribuitur de facto concursus Dei, quousque illi per speciem impressam talis obiecti instructus sit, vt est certissimum. Ergo, cum substantia diuina obiectum sit titulo talis in sui cognitionem intuitiuam non influxiuam, vt q. 7. probatum est, neque erit debitus concursus Dei ad eam causandam, neque de facto tribuetur intellectui creato, quousque ille per speciem impressam talis obiecti instructus sit. Non ergo per se dumtaxat, sed per speciem prius impressam intellectui dicendus est Deus concurrere ad illam.

338 **Quintò** denique propositio probatur. Quia, vt phrasia est peruulgatissima in Philosophiâ, atque etiam in Theologiâ; ad hoc, vt intellectus quidpiam connaturaliter intelligat, prius debet quodammodo fieri ipsum obiectum intelligendum, illiue intelligibiliter assimilari, aut etiam illud sibi vnire, ac veluti intra se collocare. (Videantur Arist. lib. 1. de Anim. cap. 2. & 3. & lib. 3. cap. 7. & 8. & August. lib. 10. de Trinit. cap. 5. & lib. 12. de Genes. ad litt. cap. 23. De quo plura Egid. Lusit. lib. 8. p. q. 2. art. 1.) Sed ita se habere non potest intellectus creatus in ordine ad concipiendam connaturaliter visionem intuitiuam Dei, donec specie impressâ eius instructus sit. Ergo mediâ huiusmodi specie censenda est ab ipso concipi talis visio de facto. Consequentia est bona; quia censenda est concipi ab ipso connaturaliter; quemadmodum ceteri actus supernaturales à suis potentijs naturalibus prout instructis principijs supernaturalibus concipiuntur. Minor, quæ sola indiget probatione, probatur. Quia tunc solum venit censendus intellectus in vniuersum intelligibiliter assimilatus obiecto, & ei vnitus (nimirum in actu primo, & virtualiter) in ordine ad illud intelligendum, quando ita est plene, & proximè potens producere in se intellectionem eius, vt sibi iam connaturaliter talis productio debita sit. Aliud enim genus assimilationis, siue vnionis præuix ad productionem intellectionis nec requisitum ad omnem intellectionem in vniuersum, neque excogitabile est. Sed intellectus creatus non est ita plene, & proximè potens producere in se visionem Dei, vt sibi iam connaturaliter sit debita talis productio, donec specie impressâ eius instructus sit, vt ex dictis hæcenus constat. Ergo.

339 **Dices.** Deus per se ipsum est præsentissimus intellectui creato, sufficientissimusque, & potentissimus ad producendam simul cum illo sui visionem. Ergo superfluit prorsus ad id muneris species impressâ, proindeque de facto non datur; etsi absolutè sit possibilis. Respondeo primò, hoc argumentum, si quid probat, probare vtique, lumen gloriæ etiam esse superfluum, atque adeò de facto non dari: quia etiam est Deus præsentissimus, sufficientissimus, & potentissimus ad producendam sui visionem simul cum intellectu

solo absque lumine iuxta doctrinam ex communi statutam q. 5. aut etiam non operante, sed tantum patiente intellectu iuxta multorum, & meam sententiam in præcedentibus tactam, & in Pharo disp. 2. q. 1. stabilitam. Ex quo patet, nequiquam per illud probari superfluitatem speciei impressæ. Respondeo ergo secundò, Deum per suam immanentiam esse quidem præsentissimum intellectui creato, sufficientissimumque, & potentissimum ad producendam simul cum illo sui visionem supernaturaliter, siue de potentia absolutâ, concursu videlicet supernaturali, & indebito; secus ad eam producendam connaturaliter, de potentia ordinariâ, concursuque connaturali, & debito. Ad hoc enim est requisita species impressa: quia debitum connaturale ad eiusmodi productionem, siue concursum neque inducitur per lumen præcisè vt lumen, vt pote quod vt sic ex parte potentie dumtaxat, non item ex parte obiecti se habet; neque inducitur per præsentiam intimam ipsius obiecti, vt pote quod titulo obiecti non est productiuum visionis sui, sed tantum titulo causæ vniuersalis omnibus effectibus communi, vt ex dictis hæcenus constat. Ex quo concluditur, speciem impressam non superfluum, sed necessariam esse ad productionem visionis connaturalem; atque adeò de facto dari: quia visio de facto connaturaliter fit citra dubium; vt alij ceteri actus supernaturales.

Vnde etiam apparet, iuxta sententiam nostram, qui censemus, Deum non titulo obiecti, sed titulo tantum causæ vniuersalis concurrere ad visionem sui, vt ad reliquas cognitiones aliorum obiectorum iuxta dicta q. 7. vt Deus dicatur vnitus intelligibiliter intellectui creato in ordine ad visionem sui, necessariam esse speciem impressam, siue distinctam à lumine, siue identificatam cum illo, iuxta dicenda q. 9. In sententiâ verò tributum Deo vim effectiuam visionis non solum titulo generali causæ primæ, sed insuper speciali titulo obiecti, ad id necessariam non esse: quia posito solo lumine eleuatio intellectus, cui aliâs Deus intimè per suam immanentiam esse præfens, iam Deus censetur tali intellectui intelligibiliter vnitus in ordine ad visionem sui, quin alia ad rem excogitabilis, nedum requisita sit vnio, vt latè enetur Recupit. lib. 6. q. 22. cum alijs. Cuius vtriusque ratio est. Quia in eo consistit vniuersè, vt diximus, esse obiectum intelligibiliter intellectui vnium in ordine ad sui intellectionem, quod intellectus ita iam plene, & proximè potens ad illam sit, vt ipsi iam illius productio sit debita connaturaliter. Intellectus autem creatus iuxta sententiam nostram solum potest talis euadere per coniunctionem cum lumine, & cum specie impressâ in ordine ad visionem Dei iuxta alteram verò sententiam per coniunctionem cum solo lumine, & Deo vt obiecto, quo pacto speciei vicem gerit, talis euadit. Ex quibus, si quæ contra propositionem nostram opposita fuerint, facile quæque diluet. Quomodo autem S. Thom. pro nobis explicari possit, quoties docet, Deum per se ipsum vniri intelligibiliter intellectui Beatorum, supposito lumine gloriæ ad id requisito, ex dicendis q. 9. constabit.